

03.11.2018 - 08:54

Peribacasının çığlıkları

İmar barışı, 60 milyon yılda oluşan ve birinci derece arkeolojik ve doğal sit olan, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Kapadokya'da peribacalarında, mağaralarda kaçak yapılaşmayı hızlandırdı. Hürriyet, Aşk Vadisi, Güvercinlik, Çavuşin, Görkündere Vadisi'nde butik otel, kafe, villa, ahır yapılarak yok edilen tarihi görüntüledi.

İHBARLARI araştırmak için Kapadokya'ya yaptığımız ziyarette konuştuğumuz vatandaşlar, turizmciiler, esnaf 'imar barışı'ndaki son durumu şu sözlerle özetledi: "İmar affıyla tarihi mağaralar ve vadilerde yapılan inşaat, büyütme tadilatı, iş makinelerinin sesleri, tarihin çığlıkları gibi kulaklarımızı tırmalıyor. Açıkçası Kapadokya imar affına kurban ediliyor!"

OLMAYAN EVİN, OTELİN FOTOĞRAFI

8 Haziran'da yürürlüğe giren yasa değişikliğiyle birlikte 1 Ocak 2018'den önce yapılmış olan imara aykırı konut, otel, kafe, restoran, ahır sahipleri 'yapı kayıt belgesi' almak için başvurma hakkına sahip oldu.

Bununla birlikte; birinci derece tarihi ve doğal sit olan Ortahisar, Avanos, Ürgüp, Uçhisar ve Göreme'yi kapsayan ve UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan yaklaşık 10 bin hektarlık alanda, kaçak yapılaşma bu yasayla birlikte hızla arttı.

Çok sayıda otel, kafe, restoran ve konut sahibi Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne, yapmadıkları inşaatlar için bile başvurarak yapı kayıt belgesi aldı. Kaçak alanı olanlar ise yapı kayıt belgesinde alanı çok daha büyük göstererek, kaçak alanı iki-üç kat genişletti. Hazine arazisini işgal eden de oldu, sit alanına ahır, bağ evi yapan da. Hafriyatları ise Aşk Vadisi'ne, Kılıçlar Vadisi'ne döküldü.

Çavuşin'den başladığımız bölge turumuza 1. derece doğal sit alanı olan, biletsiz girişi sayesinde milyonlarca turistin ziyaret ettiği, Kapadokya'nın en büyük kayadan oyma kilisenin yanı başındaki

kafe, restoran inşaatı karşılıyor bizi. Rehberimiz, evlerde çivi çakmanın yasak olduğunu, < imak düzeltmesi için bile koruma kurulundan izin alınması gerektiğini anımsatıyor.

TARİHİN İÇİNDE ATV

Özel park yeri oyan, açık alanı 'özel' diyerek otoparka çevirenleri geçip yolumuza devam ederken tozu dumana katarak gelen ATV'ler çıkıyor karşımıza. "Kapadokya'nın baş belası bunlar, kaya kertişi gibi (tuf kayalar arasında yaşayan kertenkele türü) tırmanarak tarihe zarar veriyorlar" diye söylüyor esnaf arkalarından. Valilik kararıyla ATV'lerin gezebilecekleri güzergâh belirlenmiş olsa da kimse bu kurala uymuyor.

PERİLER BÜYÜYEMEZ!

Yetkililer, İmar Yasası değişikliğinin rant kapısı olarak yanlış yorumlandığını belirterek, ihbar geldiğinde gerekli işlemleri yaptıklarını, günlük olarak 4-5 kaçak inşaat tutanağı tuttuklarını anlatıyor.

Bilgi aldığımız uzmanlar yapılaşmanın Kapadokya'ya büyük zarar verdiğini belirterek, "Çünkü Kapadokya yaşayan bir bölge. Peribacası oluşumu sürüyor. Kızılçukur Vadisi'nde küçük [peribacaları](#) vardır, bunlar milyonlarca yılda büyüyecek ve diğerleri gibi olacak" diyor.

BAKAN GELECEK, 2 GÜN GİRMEYİN

- Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Ersoy, hafta sonu hem bölgede incelemeler yapacak hem de Kapadokya'nın sorunlarını yerinde tespit edecek. Bakan bölgede 1 saatlik bir at gezisi yapacağı için ATV sahiplerine, "İki gün vadilerde görünmeyin, bakan atla gezecek" bilgilendirmesi yapıldı. Yolun hemen yanında Ürgüp Belediyesi'nin yürüyüş güzergâhına düşeyeceği parke taşları ile hafriyat dikkatimizi çekiyor. "Hafriyat, peribacalarının Hilti'lerle, iş makineleriyle oyulduğunun en büyük delili" diyor bir vatandaş. "Düşeyecekleri parke taşlarının ruhsuzluğuna bakın, buraya bu taşların düşenme izni nasıl oluyor da Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu'ndan çıkabiliyor" diye soruyor bir başkası.

GEREKENİ YAPIYORUZ

- Nevşehir Valisi İlhami Aktaş: "İmar barışını istismar edenlerle ilgili emniyet, jandarma, çevre ve şehircilik, milli parklar, kültür ve tabiat varlıkları koruma kurulumuz gerekli işlemleri yapıyor. Savcılıklara suç duyurusunda bulunuyoruz. Yıkımın belli prosedürleri var, bunları da belediyeler yürütüyor. Vatandaşın yapı kayıt belgesi alması oteli açabileceği anlamına gelmez. Bunun şartları var, incelemesi var. At çiftlikleri rahatsız edici olabilir ama burası güzel atlar ülkesi, vatandaş kendi arazisi üzerinde bunu yapıyor. ATV ve atlar, balonların kalkamadığı havalar için turistlere alternatif olarak sunuluyor."

100'Ü AŞKIN SUÇ DUYURUSU, 5 YIL HAPİS

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürü Mustafa Solmaz, imar barışının 1 Ocak 2018 tarihi öncesindeki kaçak yapıları kapsadığını belirterek, "Temmuzdan itibaren barışa aykırı olarak yapılan, 100'ü aşkın kaçak inşaat için suç duyurusunda bulunduk. Bunların yıkımı belediyelerin yetkisinde. Kâğıt üzerinde çok işlem yaptık. Bu yapı sahipleri başlarını büyük belaya soktular. Savcılıklarca ifadeye çağrılacaklar. Yapı kayıt belgesi aldılarsa bile iptal edilecek. Hem kültür varlıklarını tahrip etmekten 2 yıldan 5 yıla kadar hem de İmar Yasası'na aykırı davranmaktan, 6 aydan 3 yıla kadar

hapis cezası istemiyle haklarında iki ayrı suçtan dava açılacak. Belediyelerin bu kaçaklara, < nları için 1 ay süre tanınmaları, ardından da onlar yıkmamışsa belediyenin yıkması gerekiyor.”

1985’TE UNESCO DÜNYA MİRASI LİSTESİ’NDE

- Kapadokya, 60 milyon yıl önce Erciyes, Hasandağı ve Güllüdağ’ın püskürttüğü lav ve kül tabakalarının yağmur ve rüzgâr tarafından aşındırılmasıyla ortaya çıktı. Hititler’in yaşadığı, Hıristiyanlığın en önemli merkezlerinden olan bölge, 1985 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne alındı.

SON 24 SAATTE YAŞANANLAR